

Одређивање проблема које нацрт закона треба да реши

Република Србија покрива 88.361 km², административно је подељена на 29 округа и град Београд односно има 190 општина са 7,5 мил. становника по попису из 2002. године (за Косово и Метохију нема тачних података). Процењена је и усвојена средња вредност масе насталог комуналног отпада у Републици од 0,8 kg по становнику на дан, што је нешто ниже него у земљама Централне и Источне Европе. Организованим сакупљањем отпада од стране јавних комуналних предузећа обухваћено је 60-70% становништва односно око 5 милиона становника. У Републици не постоје поуздани подаци о количинама опасног отпада који се генерише у индустрији. На основу процена годишње се створи око 260. 000-400.000 тона/год опасног отпада. Укупна годишња количина медицинског отпада у свим здравственим установама процењује се на око 70.000 тона, од чега 9600 тона/год инфективног медицинског отпада

У Републици не постоји организован систем управљања отпадом од његовог настајања преко његовог сакупљања, транспорта, складиштења, третмана, до коначног одлагања.

Сакупљање и транспорт

Сакупљени отпад јавна комунална предузећа директно транспортују на најчешће неадекватну депонију (сметлиште) где се отпад баца на неконтролисани начин, без прекривања или сабирања односно поштовања минималних мера заштите здравља становништва. У начину сакупљања констатују се: велике варијације у дневној маси, запремини и саставу комуналног отпада; неправилан начин коришћења контејнера; неадекватна расположивост контејнера. У оквиру транспорта комуналног отпада може се посебно издвојити: недостатак возила; недовољна учесталост транспорта; неодговарајуће матрице кретања возила, нерешено сакупљање опасног отпада из здравствених установа и индустрије.

Третман

Општински отпад се без било каквог третмана одлаже на депонију. Нема санитарних депонија (уз пар изузетака). И поред тога што постоје одговарајући услови за компостирање (велики садржај органског отпада) компостирање се не врши. Иако је примарна рециклажа (сепарација отпада на месту настајања) нормативно регулисана у Републици, чиме је предвиђено раздвајање хартије, стакла и металне амбалаже у посебно обележене контејнере, наведени систем не функционише. Рециклажа комуналног отпада се не обавља организовано. Према статистичким подацима постоји регистровано око 80 организација са приватним капиталом које се баве пословима рециклаже. Не постоји постројење за инсенерацију отпада нити центар за третман опасног отпада.

Одлагање

Данас у Републици има 180 званичних депонија-сметлишта не рачунајући велики број дивљих сметлишта. Сакупљени отпад се углавном одлаже на депонију која се налази на територији општине. Од свих локалних атједница једино се знатно разликује Београд (11 општина користи депонију у Винчи). Са малим бројем изузетака овим депонијама се управља веома лоше. Највећи проблем управљања комуналним отпадом је одлагање, где се издвајају следећи проблеми:

- постојећа затворена сметлишта која нису ре култивисана;
- ни једна званично депонија не одговара прописима предвиђеним за одлагање отпада (изузев новоизграђене санитарне депоније у Врању и депоније у Аранђеловцу);
- постојеће депоније су без урбанистичке, грађевинске и употребне дозволе, већина је попуњена и пред затварањем;
- за већину депонија нису урађени пројекти и програми санације и њиховог затварања;
- на највећем броју депонија одлагање се врши без претходног третмана;
- не врши се раздвајање биодградбилног отпада;
- на депонијама се често одлаже биохазардни и индустријски отпад;
- није организована рециклажа у циљу валоризације секундарних сировина;
- нема организованог мониторинга животне средине.

На основу изложеног посебно се указује на следеће проблеме:

- недостатак целовитог система правног уређивања управљања свим врстама отпада односно инструмената и механизма за спровођење постојеће регулативе, као и ефикасних економских и других мера;
- недостатак хоризонталне и вертикалне административне и стручне организованости у управљању отпадом;
- не постоји база података о управљању отпадом
- једини метод третмана комуналног отпада је депоновање, а постојеће депоније не задовољавају захтеве и стандарде ЕУ;
- за већину отпада, а посебно опасан отпад није извршена карактеризација опасних материја;
- не постоји ни једно трајно складиште опасног отпада, постројења за третман биодградбилног отпада и опасног отпада;
- недостатак финансијских средстава за примену прихватљивог модела управљања отпадом;
- недовољна наплата потраживања за сакупљање и одлагање отпада;
- не постоји едукација становништва о отпаду, начину поступања и обавези рециклаже и др.

Важећим *Законом о поступању са отпадним материјама*, *Законом о комуналним делатностима и другим законима*, као и *подзаконским прописима* не обезбеђује се организован и целовит систем интегралног управљања отпадом у складу са ЕУ захтевима, и то:

- доношење и вођење националне стратегије управљања отпадом и њена имплементација;
- планирање управљања отпадом на свим нивоима (републичком, регионалном и локалном);
- разграничење надлежности између републичких органа, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе;

- права, обавезе и одговорности свих правних и физичких лица укључених у систем управљања отпадом;
- организацију управљања отпадом (од настајања отпада до његовог одлагања) - Директива Савета 75/442/ЕЕС о отпаду (Оквирна директива), Директива Савета 91/689/ЕЕС о опасном отпаду, Директива Савета 99/31/ЕС о депонијама отпада, Директива Савета 2000/76/ЕС о спаљивању отпада
- управљање посебним врстама отпада: управљање истрошеним батеријама и акумулаторима (Директива Савета 91/157/ЕЕС); управљање отпадним уљима (Директива Савета 75/439/ЕЕС); управљање отпадним гумама, управљање амбалажом и амбалажним отпадом (Директива Савета 94/62/ЕС); управљање отпадом од електричних и електронских производа (Директива 2002/96); управљање отпадним флуоресцентним цевима које садрже живу; управљање отпадом који садржи РСВ/РСТ (Директива 96/59/ЕС); управљање отпадом који садржи азбест (Директива 87/217/ЕЕС);; управљање отпадним неупотребљивим возилима (Директива Савета 2000/53/ЕС);
- услове и поступак издавања дозвола за постројења за управљање отпадом- Директива 96/61/ЕЕС о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине;
- вођење информационог система, односно базе података о управљању отпадом;
- целовито регулисање прекограничног кретања отпада - Директива Савета ЕЕС/259/93 о надзору и контроли отпремања отпада у и из ЕУ;
- примену економских инструмената у овој области;
- надзор и друга питања од значаја за управљање отпадом.

Циљ који се законом постиже

Предложена решења су израз *усклађивања са међународним обавезама* које произилазе из Базелске конвенције о прекограничном кретању опасних отпада и њиховом одлагању, чија је наша земља уговорна страна – Закон о ратификацији Базелске конвенције о прекограничном кретању опасних отпада и њиховом одлагању («Службени лист СРЈ», Међународни уговори, бр. 2/99).

Додатни разлог за доношење новог закона је и потреба *усаглашавања са законодавством Европске уније* које чини велики број прописа којима се уређује управљање отпадом, посебно опасним отпадом, сакупљање, транспорт, третман и одлагање отпада, као и управљање посебним врстама отпада.

Циљеви који ће се постићи предложеним законским решењем су:

- *Законодавни и институционални оквир за управљање отпадом*
- ✓ потпуна усаглашеност националног законодавства са ЕУ захтевима кроз приближавање ЕУ законодавству
- ✓ ефикасно спровођење законодавства, као приоритет и достизање високог нивоа усаглашености
- ✓ разграничење надлежности у области управљања отпадом (подела функција и одговорности између републичког, покрајинског и локалног нивоа одлучивања)
- ✓ одговарајући капацитети институција одговорних за управљање отпадом
- ✓ одговарајући људски ресурси и капацитети за управљање отпадом (јавни и приватни сектор)
- ✓ укључење приватног сектора у управљање комуналним чврстим отпадом

- *Технички аспекти*
 - ✓ Превенција и смањење стварања отпада
 - ✓ Поновна употреба и рециклажа
 - ✓ Побољшање организације сакупљања и транспорта
 - ✓ Поуздано одлагање отпада

- *Економски инструменти*
 - ✓ Примена начела «загађивач плаћа»
 - ✓ Подужена оговорност произвођача за сопствене производе
 - ✓ Реструктурирање и трансформација сектора услуга
 - ✓ Учешће приватног сектора
 - ✓ Формирање ефикасног, поузданог и кохерентног система инструмената
 - ✓ Стварање флексибилних инструмената који се може брзо адаптирати на измењене услове

- *Социјални аспекти*
 - ✓ Развијање јавне свести
 - ✓ Професионална обука кадрова
 - ✓ Образовање

Да ли су разматране друге могућности за решавање проблема?

Будући да је Законом о заштити животне средине прописано да се одрживо управљање природним вредностима и заштита животне средине уређује тим законом и посебним законима и другим прописима којима се, између осталог уређује и управљање отпадом, као и с обзиром на природу проблема - системско уређивање области управљања отпадом, не постоје друге могућности за решавање наведених проблема.

Зашто је доношење закона најбоље решење проблема?

Материја којом се целовито уређује област управљања отпадом не може се устројити без постојања законског акта који би дао основ за доношење низа стратешких докумената на свим нивоима (републичком, регионалном и локалном), за уређивање права и обавезе од Републике до јединице локалне самоуправе, привредних субјеката и других правних лица до грађана у области управљања отпадом, од његовог настајања до коначног одлагања, а ради остваривања постављених циљева.

На кога ће и како утицати решења предложена у закону?

Закон ће имати позитиван утицај на:

1) *произвођаче производа* - јасним утврђивањем њихових права и обавеза да користе и развијају технологије и начин производње којом се обезбеђује ефикасно коришћење материјала и енергије и подстиче поновно коришћење и рециклажа производа и амбалаже на крају животног циклуса производа; да сопствене производе преузму после употребе, без накнаде трошкова

2) *произвођаче отпада* - јасним утврђивањем њихових права и обавеза, које се односе на: израду плана управљања отпадом, прибављање извештаја о испитивању отпада и уверења о класификацији отпада, обезбеђивање примене начела хијерархије, прописаних мера поступања са отпадом приликом сакупљања, складиштења или предаје отпада, вођење евиденције о отпаду и одређивање лица одговорног за управљање отпадом

3) *власнике отпада* - јасним утврђивањем њихових права и обавеза, кроз дефинисање њихових обавеза у области управљања отпадом, посебно *увозника и извозника* у погледу прибављања дозволе за увоз односно извоз при прекограничном кретању отпада

4) *превознике отпада* - јасним утврђивањем њихових права и обавеза, кроз дефинисање обављања транспорта у складу са добијеном дозволом и захтевима који регулишу посебни прописи о транспорту, вођење евиденције о сваком транспорту отпада и пријављивање транспорт отпада и омогућавање надзора над возилом, теретом и пратећом документацијом

5) *оператере постројења за третман отпада и оператера на депонији* - јасним утврђивањем њихових права и обавеза, које се односе на: израду радног плана постројења и обезбеђивање његовог спровођења и ажурирања, плана заштите од удеса, прибављање дозволе за третман отпада и рад у складу са добијеном дозволом, објављивање листе отпада за чији третман је овлашћен, управља опремом и постројењем за третман отпада, обезбеђивање отпада и заштиту од расипања и процурирања, вођење евиденције о отпаду, наплату услуга за третман отпада у постројењу или за одлагање отпада на депонији, омогућавање надзора и контроле, у случају удеса без одлагања обавештавање надлежног органа и одређивање квалификованог лица одговорног за стручни рад у постројењу за третман отпада или на депонији.

Законом су утврђене и разграничене надлежности органа Републике, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе које се односе на: припрему и предлагање Стратегије, доношење акционог плана управљања опасним отпадом, регионалних или локалних планова управљања отпадом, координацију и вршење послова управљања отпадом, праћења стања, уређивања одређених питања у складу са овим и посебним законом, издавања дозвола и других питања од значаја за обезбеђење, организације и спровођења политике и прописаних мера поступања са отпадом.

Предложеним решењима у Нацрту закона обезбеђује се одговорност свих горе наведених субјеката у области управљања отпадом, с једне стране и надлежних органа Републике, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, с друге стране.

Који су трошкови које ће примена закона изазвати грађанима и привреди, посебно малим и средњим предузећима?

Трошкови управљања отпадом утврђују се према количини и својствима отпада у складу са принципом “загађивач плаћа” односно обухватају: трошкове одвојеног сакупљања отпада; трошкове превоза отпада; трошкове других мера управљања отпадом које нису покривене приходом оствареним прометом отпада; трошкове уклањања отпада који је непознато лице одложило изван депоније; трошкове пројектовања и изградње постројења за складиштење, третман и одлагање отпада, трошкове рада постројења, трошкове затварања, његовог накнадног одржавања након престанка његовог рада.

Произвођач или власник отпада сноси трошкове сакупљања, транспорта, складиштења, третмана и одлагања отпада у складу са законом. Домаћинства носе трошкове у складу са прописима којима се уређују комуналне делатности.

За сектор домаћинства ефикаснији је систем обједињене наплате комуналних услуга (који се примењује у Београду). Јединице локалне самоуправе углавном узимају као критеријум површину стамбеног простора што не искључује и увођење нових, као што је број чланова домаћинства, у складу са начелом «загађивач плаћа». Цене услуга које се обављају за кориснике из привреде ће се утврђивати на такав начин да покрију укупне трошкове пословања (пуну цену коштања), па и остваривања прихватљиве стопе добити. То је такође предуслов за власничку и структурну трансформацију сектора. У прилог томе иде досадашњи ниво цена ових услуга који је био занемарљив у структури расхода домаћинстава (мање од 1% месечно). За сектор привреде ефикаснија је примена комбинованог критеријума (врста, запремина, карактеристике отпада, удаљеност од депоније и др).

Да ли позитивни ефекти доношења закона оправдавају трошкове његове примене?

Свакако, јер се овим законом остварује примена начела "загађивач плаћа", утврђеног Законом о заштити животне средине, по којем загађивач мора да сноси пуне трошкове последица својих активности. Потенцијални трошкови третмана и одлагања се морају рефлектовати у цени производа и наплатама везаним за управљање отпадом. С обзиром на циљеве које би требало Законом о управљању отпадом остварити који су постављени у јавном интересу, односно у интересу очувања здравља грађана и животне средине у целини, те позитивни ефекти доношења закона оправдавају трошкове

Да ли закон стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију?

Ефикасна примена закона подразумева предузимање мера за реорганизацију постојећих предузећа, тј. њихову поделу на више организационо-техничких целина, у циљу бољег праћења трошкова и ефикаснијег пословања. Могуће је одвајање послова сакупљања и изношења од депоновања отпада. Ове послове могу обављати и различита предузећа по принципу «ко понуди боље услове». На тај начин би се увела конкуренција за послове изношења и сакупљања, те би само депоновање отпада задржало карактер природног монопола. Промена својинске структуре комуналних предузећа, посебно оних која имају карактер природног монопола, не обавља се на почетку процеса трансформације, пошто је монопол у комуналном власништву лакше контролисати и регулисати од приватног монопола. Далеко је важније унети елементе конкуренције и либерализовати тржишта услуга, које пружају ова предузећа. Зато је много ефикасније путем концесионих уговора преносити права на обављање одређених послова, везаних за управљање отпадом, на приватна или мешовита предузећа, него приватизовати класичним методама постојећа комунална предузећа.

Од суштинске важности је за процес трансформације је увођење конкуренције, где год је то могуће. За ефикасност сектора услуга битно је увести конкуренцију у процесу добијања концесија, као и стално контролисати понашање концесионара. Конкуренција у борби за тржиште, уколико је регуларна, може имати позитивне ефекте. Разни видови ВОТ аранжмана могу бити корисни у области депоновања и рециклаже отпада. При томе, добијање права на спровођење ВОТ аранжмана, може бити предмет конкуренције. Дугорочно, уводи се могућност да грађани у ширим агломерацијама, као и већи привредни субјекти, бирају најповољнијег вршиоца услуге изношења и депоновања отпада. На тај начин би се увела конкуренција не само у борби за тржиште, већ и на самом тржишту услуга, а цене престале бити предмет регулације. То би водило либерализацији сектора, док би промена својинске структуре предузећа постепено текла, као последица либерализације.

Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове о закону?

Изради Стратегије управљања отпадом из 2003. године и Нацрта закона претходио је аналитички рад на сагледавању управљања отпадом у Републици у оквиру неколико пројеката, који је финансирао Јапански специјални фонд, а чији су резултати презентовани и публиковани: WAMASPO «Стратешки оквир за политику управљања отпадом, Београд, Регионални Центар за животну средину за Централну и Источну европу, 2002 и SWAMAP «План управљања чврстим отпадом», Београд, Регионални Центар за животну средину за Централну и Источну Европу, 2003

Нацрт закона је рађен у неколико фаза. У првој фази припреман је од стране међународних и домаћих експерата и финансиран је од стране ССЕР-а и прошао процедуру прибављања мишљења (2003-2004). Након тога је извршена правна верификација Нацрта закона од стране међународног експерта ангажованог од стране ДНВ (2005). Нацрт закона је *доступан јавности* на сајту Управе за заштиту животне средине ради давања примедба

и сугестија од септембра 2005. година. На Нацрт закона доставили су мишљење надлежни републички органи, покрајински и јединице локалне самоуправа, укључујући и привредни субјекти који се баве управљањем отпадом. Локална самоуправа је на расправи у којој је учествовао представник експерске групе која је припремала Нацрт закона дала своје сугестије, предлоге и примедбе у усменој и писменој форми, које су уважене у тексту закона. Концепт закона је јавно презентован на два скупа одржана 2005. године у оквиру финансијске помоћи ЕУ TAIEХ програма и немачког института ITUT у области имплементације законодавства ЕУ о отпаду, посебно амбалажног отпада, тако да се јавна расправа о нацрту закона по посебном програму није спроводила.

Које ће мере током примене закона бити предузете да би се остварили разлози доношења закона?

Током примене закона предузеће се законодавне, институционалне и организационе, техничке-оперативне, економске мере и мере јачања јавне свести:

Законодавне, управне и управно надзорне мере

- Ревизија Стратегије управљања отпадом
- Доношење Плана управљања опасним отпадом, регионалних планова и локалних планова управљања отпадом
- Финализација израде Закона о амбалажи и амбалажном отпаду који заједно са овим законом целовито уређује управљање отпадом
- Доношење извршних прописа на основу овог закона којима се уређује организовање управљања отпадом
- Доношење прописа о управљању посебним врстама отпада
- Ревизија постојећих одлука о комуналним делатностима
- Ревизија прописа који се односе цене услуге управљања отпадом
- Започети са системом издавања дозвола за постројења за управљање отпадом
- Усавршити систем надзора, контроле, изрицања и наплате казни, укључујући стварање комуналне полиције
- Појачати кажњавање привредних и других субјеката за неправилно поступање са отпадом

Институционалне и организационе мере

- Оснивање међуминистарског Комитета за координацију имплементације стратегије управљања отпадом средина
- Одредити примарну и секундарну одговорност у прописима (произвођача за прераду/рециклажу појединих врста производа (амбалажа, електронски уређаји, неупотребљива возила и др.)
- Инкорпорирање ЕУ и националних стандарда и циљева у садржај дугорочних уговора за управљање отпадом
- Укључити одвојено сакупљање материјала који се могу рециклирати (укључујући биоразградиве материјале) у регионалним/комуналним плановима и уговорима за вршење услуга сакупљања комуналног отпада
- Оснивање независне професионалне организације (асоцијације, удружења или коморе) за све учеснике у управљању отпадом.
- Унапређивање увођења Система управљања животном средином (ИСО14001 и ЕМАС шема) и Еко-обележавање
- Укључивање интегралног система транспорта у регионалне планове за управљање отпадом
- Успостављање сарадње и одговорности више суседних општина за планирање у области управљања отпадом на међуопштинском нивоу
- Вођење обавезног конкурентног тендера за вршење комуналних услуга

- Развијање модела тендера и уговора за вршење услуга управљања отпадом

Течничке/оперативне

- Организовање сакупљачке станице за прихватање кабастог/опасног/ рециклирајућег кућног отпада
- Изградња “сабирних центара” за рециклирајуће материјале на које ће становници сами доносити отпад
- Затварање постојећих сметлишта из категорије
- Санација постојећих депонија, унапређење стања и успостављање мониторинга за дужи временски период (до изградње регионалних постројења)
- Рекултивација свих већ затворених сметлишта
- Изградња регионалних постројења за пријем, паковање (препаковање), означавање и привремено складиштење потенцијално опасних отпада одређених за третман у Србији или за прекогранични извоз на третман/повраћај
- Изградња регионалних постројења за одвојено сакупљање, третман и одлагање медицинског отпада
- Изградња националног постројења за високо температурну инсинерацију сагорљивих опасних отпада
- Изградња националног постројења за физичко-хемијски третман и стабилизацију незапаљивих опасних отпада
- Изградња постројења за прихватање/прераду употребљених уља, старих гума, потрошених батерија и акумулатора, неупотребљивих возила и електричне/електронске робе
- Изградња постројења за третман/прераду/рециклажу биодеградабилног отпада (компостирање)
- Изградња постројења за прераду сакупљених и издвојених материјала за паковање на месту настајања
- Изградња постројења за третман/стабилизацију канализационог муља
- Изградња регионалних депонија за одлагање претходно третираних, неинертних, неопасних отпада у складу са ЕУ стандардима/најбоља пракса
- Изградња нове сигурне депоније за одлагање неких (стабилизованих) опасних отпада
- Изградња постројења за сагоревање комуналног отпада
- Изградња трансфер станица
- Коришћење цементара и железара за спаљивање опасног отпада, односно коришћење алтернативних горива из отпада уз изградњу система за пречишћавање гасова у складу са ЕУ стандардима
- Анализа могућности коришћења постојећих постројења за третман опасног отпада
- Санација постојећих складишта опасног отпада до нивоа минимално потребних услова за заштиту животне средине
- Преоријентација на коришћење напуштених површинских копова за депоновање рудничке и флотацијске јаловине, као и пепела
- Веће коришћење пепела из термоелектрана као секундарне сировине (цементаре, грађевински материјал)
- Замена свих уређаја са РСВ уљима, деконтаминација уређаја, уништавање свих опасних отпадних материја са РСВ
- Изградња постројења за рециклажу грађевинског отпада
- Гашење условно прљавих технологија и замена чистим

- Ремедијација загађеног земљишта
- Реконструкција постојећих кафилерија отвореног типа
- Изградња нових кафилерија

Економске мере

- Применити нови начин одређивања цена услуга
- Правилна примена система продужене одговорности произвођача са циљем да се оформи систем, потуно усаглашен са ЕУ
- Вршити реструктурирање јавних комуналних предузећа, у смислу њиховог директног везивања за осниваче, извршити поделу на организационо-техничке целине, ослободити их споредних делатности, те их корпоризовати,
- Започети са давањем концесија приватним и мешовитим правним лицима, пре свега за послове изношења смећа.
- Извршити либерализацију сектора, увести конкуренцију и право корисника на избор најповољнијег вршиоца услуге, те дерегулисати цене
- Приватизовати делатности везане за управљање отпадом, где год је то оправдано

Развијање јавне свести

- Увођење формално-правног механизма као што је стицање квалификација и професионалних стандарда у област управљања отпадом
- Стицање и унапређивање образовања и обуке лица која управљају отпадом, технолога и оперативаца
- Оснивање националног тела одговорног за развој образовних програма и обуке
- Развој и имплементација програма за сталну комуникацију са свим учесницима у управљању отпадом, посебно произвођачима

XVI СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

Овај закон заснован је на принципима и циљевима законодавства ЕУ, односно кључним Директивама ЕУ у области управљања отпадом и за потпуну примену и спровођење његових одредаба.

За спровођење овог закона нису потребна додатна средства из буџету Републике. Доношење овог закона неће изазвати повећање трошкова у буџету Републике јер највећи део послова у његовој примени до сада је обављало Министарство – Управа сагласно утврђеним и повереним пословима Управе за заштиту животне средине члан 14. став 2. Закона о министарствима ("Службени гласник РС" број 19/04), преко својих постојећих запослених и редовне инспекције. Спровођење закона неће узроковати повећање броја запослених и набавку нове опреме. Повећање послова односи се на доношење подзаконских аката што ће се сврстати у дужности високостручних службеника Министарства – Управе. Предвиђено је да Агенција за рециклажу престаје са радом даном ступања на снагу овог закона и да Министарство науке и заштите животне средине – Управа за заштиту животне средине преузима послове, запослене и постављена лица из Агенције за рециклажу, предмете, архиву и другу стручну документацију која се односи на послове из надлежности Агенције, као и опрему, средства за рад која је користила Агенција за рециклажу.

Увидом у критеријуме и методологију прорачуна и процене трошкова за усаглашавање са националних прописа земаља у транзицији (Централна и источна Европа) са прописима ЕУ – утврђено је да се за сектор отпада планирају капиталне инвестиције које просечно износе 120 ЕУР-а по становнику, а мањи број је имао екстремно високе инвестиције као на пример Словенија са 600 ЕУР-а по становнику, без обзира на период усаглашавања, тако да за ове намене нису потребна средства из буџета Републике.